

[Transcript] De 7 / 20/03 | Fouad Gandoul blikt vooruit | 'Credit Suisse is typisch voorbeeld van too big to fail and too big to save' | 'Fed zal rente niet verlagen want dat is een paniecreactie'

Bij NN verstaan we zelfstandigen als geen ander.

Zeg jij, ik heb het te druk om het nieuws te lezen, dan zorgen wij dat je de zevenhoofd punten kan horen.

Start je dag gerust met NN en de Zeven, de dagelijkse podcast van de tijd.

Welkom bij de Zeven van de Tijd.

Elke dag om zeven uur. Onze blik op de zaken in Zeven Punten.

Dit is Bert Rijmen.

Goeiemorgen, het is maandag, dan blikken we in de Zeven altijd vooruit.

Maar de week die komt met een gafst.

Vandaag is dat politiekoloog en columnist bij de Tijd Fouad Ghandu.

Goeiemorgen Fouad.

Goeiemorgen.

De Zwitserse grootbank UBS heeft zijn sector en landgenoot Credit Suisse overgenomen.

Na een race tegen de klok dit weekend hebben al die bankperikelen en invloed op het rentebesluit van de Amerikaanse centrale bank deze week.

En de Chinese president Xi Jinping bezoekt vandaag zijn Russische collega Putin.

Terwijl de Europese leiders later deze week de koppen bij elkaar steken.

Zowel in Moskou als hier in Brussel zal het natuurlijk gaan over de oorlog in Ukraine.

Het is maandag, 20 maart. Welkom.

De Zwitsers beginnen aan een week waarin het bankenlandschap in een land grondig hertekend wordt.

De financiële Reus UBS neemt het noodleidende Credit Suisse overlegt daarvoor 3 miljard Zwitserse-Frank op tafel.

Terwijl de bank vrijdagavond op de beurs nog 8 miljard waard was, flink verliezen dus voor de aandeelhouders.

Maar de deal was nodig tegen nu, maandagochtend, voor het openen van de beurs.

Want zag er naar uit dat Credit Suisse anders failliet zou gaan.

En daarmee aanleiding zou geven tot een regelrechte wereldwijde bankencrisis.

Een eerdere reddingsboei van 50 miljard Zwitserse-Frank door de Nationale Bank was dus niet voldoende.

En ook nu houdt die Zwitserse Nationale Bank 100 miljard Frank aan liquiditeitstun klaar.

Zodat UBS de activiteiten van criticies verder kan zetten.

Een zeerspannend weekend was dat. Voor wat kijk jij daarnaar?

Wel, banken nemen gecalculeerde risico's en worden voor dat risico ook rijkelijk beloond wanneer alles goed verloopt.

Wanneer het echt er serieus misgaat. Vooral als het gaat om grote of systeembanken, dan wordt het risico helaas te vaak afgewend op de belastingbetaler.

Uitschrik voor economische en financiële repercussies die het globale financieel systeem zouden kunnen ontvruchten.

En die andere financiële instellingen zouden kunnen beschadigen door besmetting.

Er stelt zich dus hier, of heeft zich een vraag, een probleem gesteld van moral hazard of roekeloos gedrag.

[Transcript] De 7 / 20/03 | Fouad Gandoul blikt vooruit | 'Credit Suisse is typisch voorbeeld van too big to fail and too big to save' | 'Fed zal rente niet verlagen want dat is een paniecreactie'

Het probleem werd bijzonder pijnlijk, of voorwoord bijzonder pijnlijk, wanneer het gaat om systeembanken die too big to fail, maar ook too big to safe zijn. En dat is in dit geval het geval geweest. Ik ben benieuwd hoe dit vandaag verder zal spelen, hoe er gerageerd zal worden op die markt na de redding van krediswies.

De problemen bij de banken zijn begonnen in de VS. Voeg wat met het omvallen van Silicon Valley Bank, Signature Bank ook. Daar ook heeft de overheid ingegrepen om het niet te laten escaleren. Problemen bij de banken aan twee kanten van de oceaan zijn die van dezelfde soort. Nee, er is een wezenlijk verschil tussen de bijlout, want het gaat over altijd om bijlouts hier, van een bank zoals SVB en krediswies. SVB was goed voor 150 miljard aan assets, terwijl krediswies goed was voor mensen 700 miljard aan assets.

Een probleem van krediswies heeft een systemisch effect, niet alleen op het Europeesfinanciële systeem, maar ook op het globaalsysteem. Dus als een bank als SVB al rimpel effecten kan creëren in de globale financiële markten, dan kom je in de buurt van een leemmanmoment als krediswies ongecontroleerd en onderzogaan. Dat is ook de reden waarom gisterenavond, zowel blijkbaar noodzakelijk was, voor de Amerikaanse ministerie van Financië en de Amerikaanse Centrale Bank om een joint statement te maken.

En ook door de Europese Centrale Bank is gisterenavond met een noodzakelijke verklaring gekomen om het vertrouwen in het systeem te herstellen. De hoogste overheder kan je al zeggen in de bankenwereld die nog eens naar buiten zijn gekomen om dat te ondersteunen.

Je verweest dat net voelwaad naar het advisement van Lehman Brothers Amerikaanse banken in 2008. Het hoogtepunt kan je zeggen van de bankenkrisis daar toen. Is er dan in de naasleep daarvan niet voldoende gebeurd om nieuwe problemen te voorkomen? Ja, wel, Obama heeft de Frank Dot Act of de Dot Frank Act aangenomen. Maar wat is er ondertussen gebeurd? Trump heeft in 2018 de grootste versoepeling van de bankregelgeving sinds de wereldwijde financiële crisis goed gekeurd. De maatregel was bedoeld om de regels voor alle banken, behalve de grootste banken, te versoepelen. Sindsdien zijn de kleinere en middelgrote banken in de VS niet meer onderworpen aan de strengere regels die wel nog gelden voor de grote banken, in zonderheid de liquidity coverage ratio of de strengere stresstesten die voorijn gelden. De LCR is een rasio die opmeten of de liquiditeitsreserves die de banken aanhouden voldoende zijn om een uitstroom aan liquiditeiten gedurende een maand op te vangen, bijvoorbeeld in een crisismoment waar mensen massaal geld op nemen zoals vandaag.

[Transcript] De 7 / 20/03 | Fouad Gandoul blikt vooruit | 'Credit Suisse is typisch voorbeeld van too big to fail and too big to save' | 'Fed zal rente niet verlagen want dat is een paniecreactie'

Zogeven in de VS blijven, daar neemt de centrale bank dus woensdag een nieuwe rentebesluit.

Economen verwachten dat de vet doorzet met de renteverhogingen blijfsrente.

Met 25 basispunten zal optrekken van 4.75 tot 5 procent.

Dat was ze ook al van plan, zo leken tot voor kort.

Maar daar is nu twijfel over ontstaan, onmiddellijk van de problemen in de bankesector, waar we het daar net over hadden, want ja, waren die banken niet te weinig opgewassen tegen de stijgende rente.

Wat verwacht jij van de vet van de Amerikaanse centrale bank, Fouad?

Kijk, de beelthout van de SVB zonder meer het gevolg van een acute correctie van het tegulmonitair beleid

door de vet in het verleden. Wanneer als centrale bank op de rem gaat staan

en het monitair beleid terug aanscherpt om de inflatie in te tomen,

dan risikeren je altijd economische en financiële repercussies, zoals nu het geval is.

Het probleem van SVB is dat het gaat om onverzekerde depositos die geïnvesteerd werden in lange termijnsobligaties, die na een zinelijk verliezen hebben opgelopen

om de interestvoet door de vet te snel verhoogd weg in de strijd tegen inflatie.

Normaal gezien hedgen banken hun risico tegen scenario's, zoals een plots bestijging van de interestvoet.

Dus hier kan mij eigenlijk ook wel spreken van een probleem van risico management.

De angst leeft in de VS dat er nog andere kleine en middelgrote banken evenzeer blootgesteld

aan hetzelfde risico, dus om die reden dat de centrale bank en ministerie van Financiën

hebben ingegrepen. De vet komt in een bijzonder benar de situatie terecht nu, omdat ze gaan

moeten kijken, ze gaan in principe moeten doorgaan met de optrekken van de interestvoet

om nog veel te hoge inflatie te bestrijden. Anderzijds maakt het zich ook zorgen over de

grootorde, maar we zullen zien wat er gaat gebeuren tussen nu en woensdag,

is dat heel belangrijk, we gaan zien. Ik verwacht een rente stijging tussen 0 en 25 basispunten,

ik verwacht niet dat men een verlaging van de rentevoet zal overwegen, omdat dat een

paniek signaal zou uitzenden met voorspelbaar negatieve repercussies.

Naar Eigerland dan, de federale regering heeft zich afgelopen weekend voor de eerste keer over de begrotingscontrole gebogen, daar gaat ze de komende dagen en misschien wel weken mee door.

Meevaller was daar dat het tekort van 6 tot 6 miljard lager zal liggen, dan in oktober nog werd

gedacht, rapport was dat van het Monitoring Committee vorige week, voor wat we waar,

zie jij de kro hier staan, want ja, behalve die begroting, nog andere dossiers die hij wil

opnemen, fiscale hervorming en de pensioenen, tegenpase zeg maar. Wel eerlijk gezegd,

ik verwacht een ultieme poging van de kro om met een groot deal te komen, waar elke partij een

klein beetje bediend wordt, probleem voor Yvivaldi, is dat in het beste geval het een deal wordt,

waar de kleinste gemeente delen onder de zeven partijen zo klein is dat niet anders kan dan

iedereen teleur te stellen. Dus zelfs kleine muizenstapjes op vlak van hervorming lijken te moeilijk.

De Chinese president Xi Jinping dan, die gaat vandaag naar Moskou voor een 3-daag staatsbezoek,

het is zijn eerste reis naar Rusland sinds het land Ukraïne is binnengevallen. Verwacht wordt dat

hij het Chinese 12 puntenplan voor Vrede zal bespreken om een einde te maken, dus aan de oorlog

in Ukraïne, na zijn ontmoeting met Putin zou hij ook nog telefonisch contact hebben met Zelensky,

de president in Oekraïne. Vraag is natuurlijk hoe China en Rusland zich tegenover elkaar zullen verhouden, is het een militaire band of een lauter economische toenadering? Hoe zie jij dat voor wat?

De kans is klein voor een militaire toenadering. Echte bondgenoten stunnen elkaar in oorlogstijden, als China en Rusland militaire bondgenoten waren, zou je verwachten dat Peking op zijn minst bewapening en andere hulp zou bieden. En toch lijkt Peking meer dan 12 maanden na het begin van het

conflict in Oekraïne geen wapens te leveren, zeker niet rechtstreeks aan zijn vermenende bondgenoot.

In plaats daarvan zijn er twee belangrijke leveranciers van Moskou, dat is Peking en Teheran, dus Noord-Korea en Iran, voor de drones en voor de munitie. Het strategisch partnerschap zonder grenzen tussen China en Rusland lijkt dus wel degelijk grenzen te kennen. Dat gezegd zijnde stelt de stilzwijgende economische steun van Peking aan Moskou door zijn voorturende en groeiende handel en het benutten van de mazen in het net van internationale sancties wel in staat om de oorlog lange tijd vol te houden. Dus hoewel Peking op het slagveld misschien niet schouder en

staat met Moskou, helpt G wel de oorlog van Putin te financieren. En het bedrijf dat door de oorlog in Oekraïne de ordersnel zit toenemen is de Duitse wapenfabrikant Rheinmetall. Vanaf vandaag maakt het aandeel Rheinmetall deel uit van de Duitse DAX, de ster-index daar. Oorlog meer dan ook voor wat is ook business. Oorlog is altijd business. Vraag het aan Lockheed Martin en aan Raytheon ook de Duitse wapenfabrikant Rheinmetall profiteert van de oorlog. Wat ook logisch lijkt, de terugkeer van oorlog in Europa stelt de eerste wapenfabrikant in Duitsland in staat om met veel pogezaten en intrede te doen in de DAX in Frankfurt waar zijn marktcapitalisatie in één jaar tijd heeft verdubbeld. De toon aangevende Duitse wapenfabrikant maakte op donderdag 16 maart een omzetgroei bekend van 13% in 2020 tot 6,4 miljard euro en een bedrijfswens van 27% tot 754 miljoen voornamelijk door de verkoop van militaermateriaal. De economische veruitzichten zijn eigenlijk uitstekend voor Rheinmetall. De oorlog heeft bewezen dat investeren in defensie geen overbodige luxe is. Landen zullen meer wapens kopen ook als de oorlog voorbij is. Goed voor de business daar alvast. Oekraïne staat ook op de agenda van de Europese top met staatshoofden en regeringsleiders donderdag-vrijdag van deze week. Hoe staat het eigenlijk met de Europese samenwerking op het vlak van defensie? Op vlak van Europese samenwerking en zakken defensies staan we niet waar we hadden gehoopt. De invloed van de Duitse wapenfabrikant groeide de laatste jaren aanzienlijk zo blokeerde Rheinmetall in 2019 nog het programma Main Ground Combat Systems,

de toekomstige Europese tank waarvan het projectbeheer aan Duitsland werd toevertrouwd via een Frans-Duitse groep KNDS. Waarom? Simpelweg omdat de groep bijzonder besnoegd was over het niveau

van participatie aan het MGCS programma. De Frans-Duitse autoriteiten stonden de drie betrokken fabrikanten, een Nexter, Klaus Maffay, Wegman en Rheinmetall. Een document waar de taakverdeling werd opgesteld werd naar hun gestuurd, 50% voor Nexter, 25% voor Klaus Maffay en 25% voor Rheinmetall. En dat was de weinig voor Rheinmetall die ook de leiding van de KNDS wil en die er niet voor terug dienst om in te spelen op Rheinlandse patriotisme in Duitsland

[Transcript] De 7 / 20/03 | Fouad Gandoul blikt vooruit | 'Credit Suisse is typisch voorbeeld van too big to fail and too big to save' | 'Fed zal rente niet verlagen want dat is een paniecreactie'

kortom in evolutie om in de gaten te houden. Powerplay dus van Rheinmetaal om zijn plaatsje in die Europese defensie-industrie te krijgen. Zes is heel anders dan woensdag, vindt bij het Franse energie-concent totaal energie een bijzondere ondernemingsraadplaats. Vorige week heeft het bedrijf aangekondigd dat het zijn tankstations in vier landen van de Hantuu. In ons land wil totaal energie een joint venture oprichten met de canadese retailer Alimentation Cousteur.

In Duitsland en Nederland worden alle stations verkocht aan een andere partner. De vakbonden vrezen een delijse scenario, nieuwe basis, slechtere arbeidsvoorwaarden, eventueel voor het personeel en terecht de vrees voor wat. Ik denk vanwaal. Het is zo. Op 14 februari jongleden werd de Europese wetgoed gekeurd. Die verbiedt dat er vanaf 2035 nog wagens met een verbrandingsmotor

worden verkocht. Natuurlijk heeft dat de gigantische impact op de petrochemische sector. Dus ik lees

dit initiatief van totaal energie. Vooral als een poging om het risico op de dure transformatie van de sector te minimaliseren door ze af te wenden op zelfstandige uitbaarders van tankstations onder franchisesen. Dat zal onvermijdelijk ook de druk zetten bij het personeel zoals dat het al te vaak uitgevallen is helaas. En nog vandaag in Brussel een donorkonferentie voor de slachtoffer van de Aarbevingen in Turkije en Syrië. Organisatie is dat van Europees Commissievoorzitter von der Leyen samen met de Zweedse premier Christerson, die zijn op de moment voorzitter van de Unie. De conferentie staat open voor alle EU-lidstaten. Natuurlijk de buurlanden, de VN, internationale financiële instellingen en iedereen die daar nog belang bij heeft, staat dat ook op jouw agenda voor wat daar gebeurt. Ja, de kans is groot dat er keien lid van de G20 en internationale, belangrijke geopolitieke speler wel kan rekenen op Europees solidariteit. Maar dat dat veel minder het geval zou zijn voor Syrië, waar de dictator al zet nog steeds met de plakswijd. En geen zekerheid is dat de vrijgemaakte middelen effectief bij de getroffen slachtoffers terechtkomen in de vorm van hulp. Maar Syrië gaat echt er wel terug lid worden van de Arabische Lige en zal kunnen rekenen op de

miljarden petrodollars van de Arabische Shakespeare. Dus ik denk niet dat Syrië daar echt vakken wakker

van ligt. Syrië maakt dus een beetje een comeback. Ja. Dan is het de eerste de zeven van deze weken weer op. Dankjewel voor je inzichten voor het gaan doen. Dankjewel voor het uitnodigen. Voor nu alvast een fijne dag

nog voor iedereen en tot morgen. Dit was de zeven met Bert Rijmen. Productie door Joris van der Poorten,

van op de redactie van de tijd. Bedankt om te luisteren. Morgen zijn we weer. Tot dan.

Hi, ik ben Peter, zelfstandig architect. Hi, ik ben de vrouw van Peter. Ja, ik hou van mijn werk.

Ja, hij houdt van zijn werk. Het is druk, maar deadlines houden mij scherp. Veel te veel druk en die deadlines zijn altijd veel te kort. Ja, zoals een lunche tegenwoordig. Leer de

zelfstandige in je omgeving echt verstaan. Alles oké. Heel makkelijk. NN helpt door mentale problemen te dekken en te voorkomen dankzij Burnout Provincie. Alle info op nn.be slash gelukkig zelfstandig. Jouw geluk je leven lang en en verzekere en belekken. Ah, je even in Italië walen en alles vergeten door een drankje. Omdat bij een moment, als je arriveert, kan drie uur in de Villebben staan. Ah, de balijder van Italaat ben ik toch wel het eerste drankje denk ik. Kom maar,

[Transcript] De 7 / 20/03 | Fouad Gandoul blikt vooruit | 'Credit Suisse is typisch voorbeeld van too big to fail and too big to save' | 'Fed zal rente niet verlagen want dat is een paniecreactie'

we zitten hier nu, kom maar. En dan drink je dat drinkje. Ah. Dat is echt genoeg over het gevoel van Italië. Ook gewoon even, misschien even alles vergeten. Ondeek het in My World Apparativo. Een vierdelige podcastreeks over cocktails en aperitiefmomenten met onder andere Sergio Herrmann.